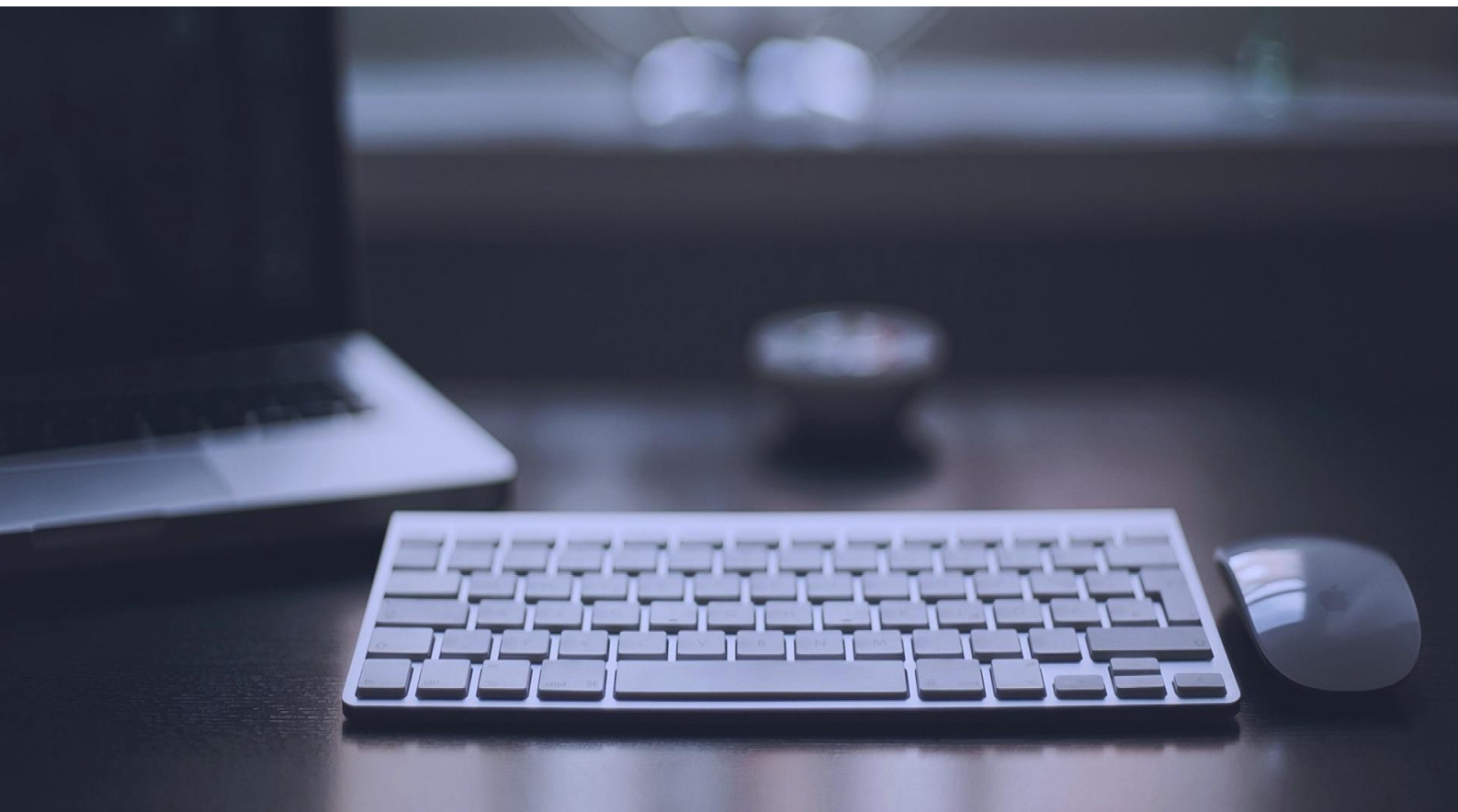

Raport Anual 2018

Parcul pentru tehnologia informației
“Moldova IT Park”

CUPRINS

	<u>Abstract</u>	3
I	<u>Premisele dezvoltării “Moldova IT Park”</u>	4
II	<u>Modelul de guvernare al „Moldova IT Park”</u>	5
III	<u>Resursele financiare ale “Moldova IT Park”</u>	6
IV	<u>Dinamica dezvoltării “Moldova IT Park”</u>	8
	Analiza dinamicii creșterii numărului de rezidenți	
	Analiza venitului din vânzări a rezidenților	
	Angajații rezidenților “Moldova IT Park” în cifre	
	Programul “IT Visa”	
	Dinamica creșterii salariilor în sectorul IT	
V	<u>Rezultatele verificării anuale a rezidenților</u>	17
	<u>Concluzii</u>	20

Abstract

Raportul anual al parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT Park" reprezintă analiza rezultatelor activității rezidenților Parcului prin prelucrarea datelor recepționate de la rezidenți. Informația a fost extrasă din rapoartele trimestriale și raportul anual de verificare a activității acestora prin prisma prevederilor legislației în vigoare.

Rezultatele analizei sunt structurate în 5 capitole care prezintă dinamica creșterii și dezvoltării Parcului și a rezidenților săi.

Capitolul I este dedicat cadrului legal privind crearea și operarea Parcului, cu prezentarea modificărilor ce au avut loc în decursul anului 2018 și analiza impactului acestor ajustări.

Capitolul II vine cu o scurtă introducere a modelului de guvernare și a mecanismelor de funcționare și dezvoltare a „Moldova IT Park”.

Capitolul III oferă informații privind structura resurselor financiare ale Administrației Parcului obținute sub forma cotizațiilor lunare. De asemenea, este redată distribuția bugetului în cote părți între rezidenții Parcului.

Capitolul IV conține o analiză statistică a principalilor indicatori de progres înregistrați de "Moldova IT Park" și companiile sale rezidente. Cifrele analizate relevă evoluțiile din sector pe

aspectele financiare, investițiile străine, și resursele umane.

Capitolul V reprezintă o sinteză a rezultatelor verificării anuale a conformității rezidenților Parcului cu prevederile Legii nr. 77/2016 și o analiză comparativă a veniturilor reale ale companiilor înregistrate pe parcursul anului 2018 în raport cu cele prognozate.

În scopul compilării acestui raport, a fost efectuată analiza cantitativă și calitativă a principalilor indicatori, inclusiv: numărul de rezidenți, numărul de salariați ai companiilor, salariul mediu trimestrial al angajaților, venitul total din vânzări / servicii, veniturile din exporturi și vânzările / serviciile locale pe tipuri de activități permise în Parc, precum și rezultatele verificării anuale a respectării prevederilor Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.

I Premisele dezvoltării “Moldova IT Park”

Ca premisă pentru apariția Parcului a servit aprobarea, la 21.06.2016, a Legii nr. 77, ce reprezintă un cadru normativ inovativ de reglementare a procesului de creare a parcurilor pentru tehnologia informației, precum și funcționare a primului parc IT virtual “Moldova IT Park”.

La data intrării în vigoare, Legea a cuprins 8 genuri de activitate (art. 8) care au permis companiilor IT să-și dezvolte afacerea operând în cadrul noului regim fiscal.

Rezultatele impresionante înregistrate de „Moldova IT Park”, până în data de 20.07.2018, au fost amplificate prin extinderea listei de activități stipulate în articolul 8 din Legea nr. 77/2016. La data intrării în vigoare a modificărilor, Parcul înregistra 224 rezidenți activi.

Astfel, activitățile tradițional atribuite sectorului IT au fost complementate cu domeniile conexe ce vizează educația în IT, cercetarea și dezvoltarea, prototiparea și industria creativă, ceea ce permite dezvoltarea sectorului pe orizontală și asigurarea ciclului integru de dezvoltare a produselor și serviciilor în sector.

Mai mult decât atât, odată cu extinderea numărului de activități, a crescut interesul companiilor străine și al investitorilor față de Parc.

În același timp, Legea a fost supusă modificării, care a permis simplificarea procedurii de verificare a îndeplinirii indicatorilor necesari pentru obținerea și menținerea statutului de rezident al Parcului pentru tehnologia informației.

Datele obținute în timpul verificării, efectuate de societățile de audit sau auditori și prezentate în adresa administrației parcului, au servit drept suport în realizarea obiectivelor administrative, iar procesul de verificare a oferit posibilitatea prevenirii și detectării posibilelor erori, inconsecvențe și omisiuni, ca parte indispensabilă a operării într-un nou regim fiscal, precum și garantării certitudinii aferent utilizării legale a statutului de rezident.

II Modelul de guvernanță al „Moldova IT Park”

Un element indispensabil al succesului oricărei instituții este modelul de guvernanță al acesteia.

Structura organizațională are la bază un mecanism presetat de interacțiuni între actorii cheie, un cadru instituțional funcțional, administrație cu mandat clar predefinit și competențe, precum și o viziune comună de dezvoltare.

Toate aceste elemente s-au regăsit în activitatea „Moldova IT Park” formând o combinație unică în felul său.

În decursul primului an de activitate, s-a reușit fortificarea tuturor elementelor acestui sistem complex, fiind creată Administrația ce a fost împuternicită cu un set de instrumente inovative și o misiune clar definită în Hotărârea Guvernului nr. 1144 din 20.12.2017.

Aceste eforturi au creat baza operațională a Parcului și au fost amplificate prin aplicarea modelului multiparticipativ în toate operațiunile desfășurate.

Ca o instituție imparțială, ce combină puterea sectoarelor public și privat, „Moldova IT Park” are abilitatea de a se transforma într-un facilitator al clusterului și principalul centru de putere economică cu soluții eficiente pentru dezvoltarea sectorului.

Prin prisma acestor elemente se evidențiază importanța totalizării rezultatelor atinse în anul 2018 la Adunarea generală a rezidenților „Moldova IT Park”, ce s-a desfășurat în data de 04.02.2019.

Reușitele tangibile, susținute de datele statistice analizate și prezentate în continuare, au fost complementate cu diverse realizări ce au contribuit la progresul Parcului.

Una din măsurile de fortificare a „Moldova IT Park”, pe partea de imagine și dimensiune, o reprezintă inițiativele de promovare prin participarea în cadrul evenimentelor notorii din sector desfășurate în România, SUA, Spania, Germania, și a multiplelor evenimente naționale.

Totodată, suportul rezidenților în decursul anului precum și în cadrul Adunării generale desfășurate, a asigurat nivelul necesar de independență și flexibilitate structurii nou create prin aprobarea bugetului pentru anul 2019 în sumă de 2.5 milioane lei.

Sporirea transparentizării și clarității proceselor a fost asigurată prin aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Parcului.

Mai mult ca atât, vectorul de dezvoltare ulterioară, cu o viziune comună precum și misiune și obiective clare și măsurabile, s-au regăsit în Planul de Dezvoltare Strategică al „Moldova IT Park” aprobat de rezidenți în cadrul acestui eveniment de bilanț.

Astfel, prin dedicația tuturor părților implicate, Parcul este angajat să acționeze în continuare pentru menținerea și îmbunătățirea managementului și cultivarea unui liderism inovaționist.

III Resursele financiare ale „Moldova IT Park”

Conform pct. 26 din Hotărârea Guvernului nr. 1144 din 20 decembrie 2017, resursele financiare operaționale ale Administrației Parcului sunt obținute sub formă de cotizații obligatorii ale rezidenților Parcului.

Mărimea cotizației obligatorii anuale a rezidentului Parcului este egală cu suma cheltuielilor anuale incluse în bugetul Administrației pentru anul de gestiune, împărțită la venitul total din vânzări al tuturor rezidenților Parcului prognozat pentru anul de gestiune și înmulțită la venitul din vânzări al rezidentului Parcului prognozat pentru anul de gestiune.

Astfel, mărimea cotizației fiecărui rezident depinde de cele trei variabile, suportând modificări în urma fluctuației numărului rezidenților și venitului anual al acestora.

Faptul dat asigură nivelul necesar de nediscriminare a companiilor mici și mijlocii, oferind suficient spațiu de creștere a afacerilor în domeniul IT.

Principalii indicatori de referință pentru anul 2018 în calculul efectuat (per decembrie 2018) sunt numărul de rezidenți - 339 de companii, bugetul Parcului - 1.000.000 lei, și veniturile totale estimate ale companiilor – 1.878.055.495.

Venitul prognozat ale companiilor rezidente a variat de la 60.000 lei la 300.000.000 lei.

Pentru a analiza cotele de redistribuire a bugetului Parcului între rezidenți, venitul prognozat ale companiilor a fost divizat în 12 categorii pentru a oferi un rezultat mai detaliat.

Pe parcursul anului 2018, a fost înregistrată 1 companie cu venit între 100 - 300 milioane lei, contribuția căreia la buget constituie 14%.

Tabelul 1: Distribuția cotizațiilor între rezidenții Parcului

Venitul prognozat 2018, lei		Numărul de companii	Cota
De la	Pînă la (incl.)		
60 000	300 000	29	<1 %
300 000	600 000	53	1 %
600 000	1 000 000	60	3 %
1 000 000	1 500 000	31	2 %
1 500 000	2 000 000	24	2 %
2 000 000	3 000 000	34	5 %
3 000 000	6 000 000	47	12 %
6 000 000	10 000 000	24	10 %
10 000 000	30 000 000	27	25 %
30 000 000	60 000 000	6	14 %
60 000 000	100 000 000	3	12 %
100 000 000	300 000 000	1	14 %

Totodată, cota de 25%, este acoperită de 27 de companii cu venit de la 10 la 30 milioane lei.

Comaniile cu cel mai mic venit înregistrat între 60-300 mii, acoperă o cota mai mică de 1% din bugetul total al Parcului.

4 companii acoperă 1/4 din bugetul Parcului

De asemenea, odată cu creșterea numărului de companii rezidente în Parc, cota procentuală se modifică în dependență de venitul companiilor care intră în Parc și de numărul acestora (conform formulei de calcul a cotizației rezidenților parcului, stabilită prin Legea nr.77/2016).

Cotizația lunară a scăzut cu 54%

Astfel, la începutul anului 2018, cele 77 companii rezidente urmau să acopere bugetul, ceea ce a însemnat că la 1.000.000 lei de venit prognozat, cotizația lunară a companiilor a fost de 97 lei pe lună.

În decembrie 2018, cu un număr de 339 rezidenți activi, un venit prognozat de 1.000.000 lei a însemnat o cotizație lunară de 44 lei.

Totodată, după recepționarea tuturor rapoartelor de verificare anuală, va avea loc recalculul cotizațiilor în dependență de veniturile reale ale companiilor rezidente. În baza acestor date, Tabelul 1 va suporta modificări, iar datele curente pot deveni nereprezentative.

IV Dinamica dezvoltării “Moldova IT Park”

Analiza dinamicii creșterii numărului de rezidenți

Creșterea numărului de companii cu statut de rezident al parcului demonstrează o dinamica pozitivă.

Pe parcursul anului 2018, 346 companii au obținut statutul de rezident al “Moldova IT Park”.

Din numărul total de rezidenți, 6 companii sunt întreprinderi individuale.

Din 346 rezidenți, 7 companii au reziliat contractele cu Administrația Parcului în anul 2018.

Printre motivele rezilierii se numără: modificarea strategiilor interne a

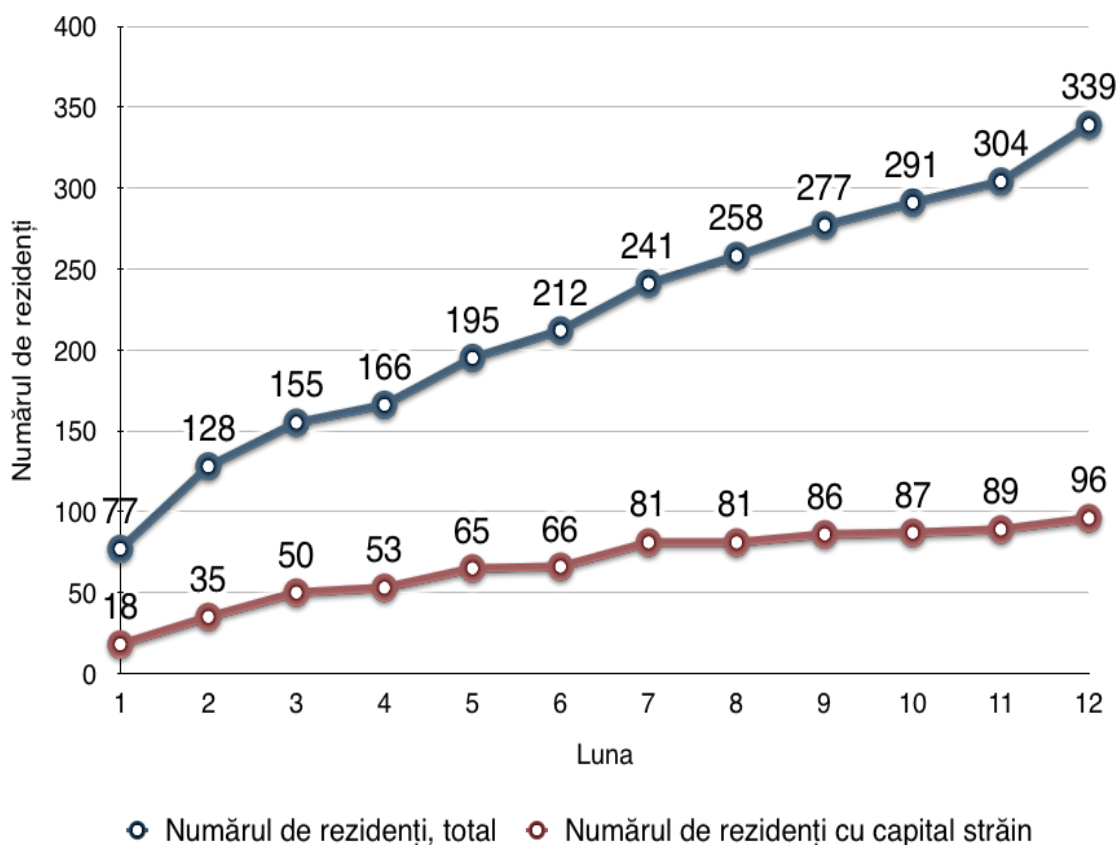
companiilor și necorespunderea prevederilor Legii nr.77/2016.

În același timp, a fost înregistrată creșterea numărului companiilor cu capital străin, parvenit din 27 de țări, ceea ce demonstrează interesul investitorilor străini față de Parc.

Astfel, numărul rezidenților cu capital străin, la sfârșitul anului 2018, a atins cifra de 96 companii.

Top 5 țări după sursa de capital sunt: SUA (15), România (13), Marea Britanie (8), Italia (8), Germania (7).

Dinamica creșterii numărului de rezidenți

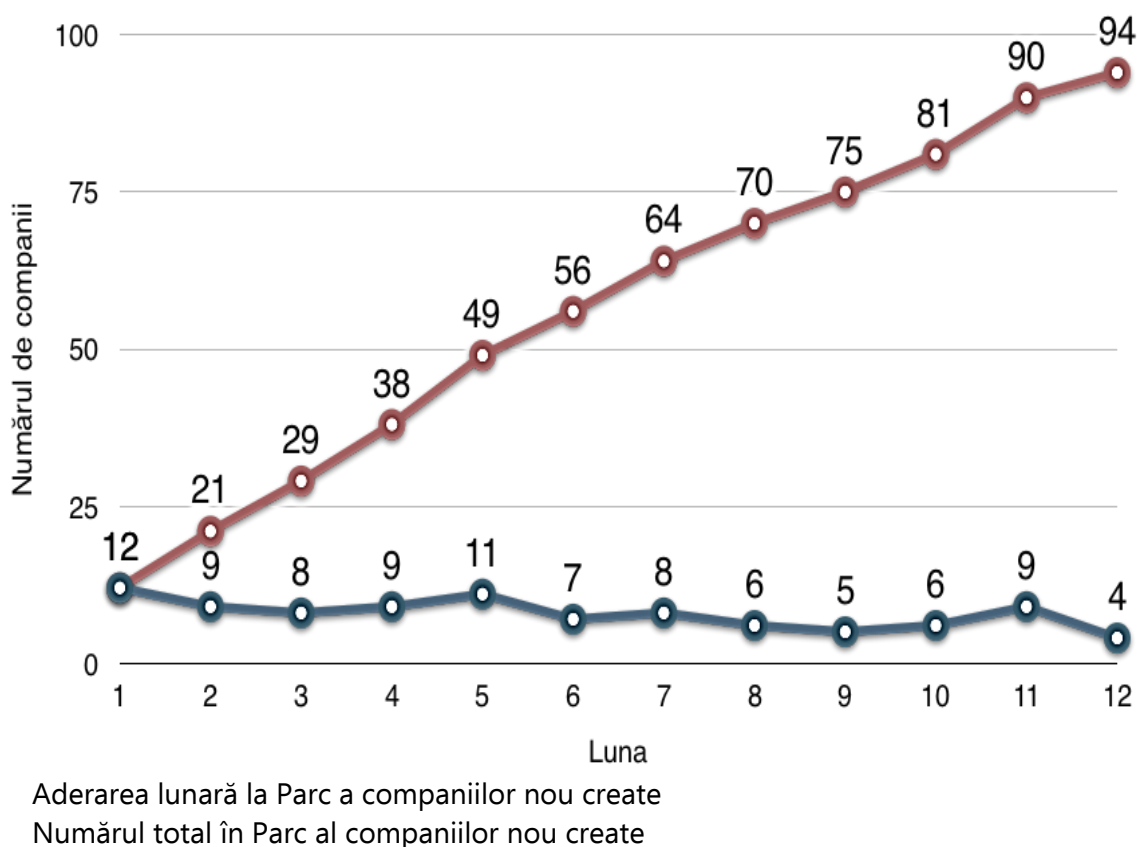
Totodată, a crescut și numărul companiilor rezidente create în anul 2018, începând cu înființarea Parcului.

Pe parcursul anului 2018, 94 companii nou create au devenit rezidenți "Moldova IT Park", reprezentând cca 1/3 din numărul total de rezidenți ai Parcului.

Venitul prognozat pentru anul 2018 al companiilor nou create a fost de 135,3 milioane de lei.

Din numărul total al companiilor nou create, 20 reprezintă companii cu capital străin din 14 țări, care constituie cca 1/5 din numărul total al rezidenților cu capital străin înregistrați în Parc.

Dinamica creșterii numărului de companii rezidente a Parcului, create în 2018

Dinamica pozitivă a numărului de companii înființate în 2018 demonstrează interesul pentru crearea noilor companii în sectorul IT, ceea ce se datorează mediului fiscal favorabil în sector.

Totodată, creșterea numărului de companii cu capital străin denotă un flux de investiții străine în sectorul tehnologiei informației.

Analiza venitului din vânzări a rezidenților

Creșterea numărului rezidenților "Moldova IT Park" afectează în mod direct rata de creștere a cifrei venitului din vânzări al companiilor înregistrate în Parc.

Conform datelor menționate, în primul an de operare al Parcului, au fost create numeroase companii noi, inclusiv companii cu capital străin, care funcționează atât pe piața internă, cât și pe cea externă.

Cei 339 rezidenți activi, înregistrați în Parc până la finele anului trecut, au prognozat un venit total pentru anul 2018 de 1.878.055.495 lei.

Aceste rezultate oferă motive întemeiate pentru a concluziona că dinamica pozitivă a creșterii veniturilor companiilor rezidente afectează în mod direct capacitatea companiilor de a reinvesti în sine și în proiecte industriale legate de sector, precum și în resurse umane, care fac parte integrantă din procesele de dezvoltare a afacerii.

În anul 2018, volumul vânzărilor exportate, precum și a vânzărilor direcționate către piața locală a înregistrat o creștere stabilă.

Ratele de creștere au variat de la trimestru la trimestru, dublându-se în trimestrul II comparativ cu trimestrul I al anului 2018. În trimestrul III, a fost înregistrată o creștere cu 10% a vânzărilor locale și cu 20% a exporturilor, comparativ cu trimestrul II, iar în trimestrul IV aceste cifre au crescut cu 35% și respectiv cu 30%.

Cota de 2/3 al venitului total prognozat aparține celor 96 companii rezidente cu capital străin, acesta ajungând la cifra de 1.233.484.390 lei.

Proporția dată relevă impactul major al investițiilor străine asupra formării sectorului IT național și profitabilității acestuia.

De asemenea, un factor important ce trebuie remarcat este costul vânzărilor pe domeniile de activitate permise în Parc ce constituie 1.326.051.100 lei.

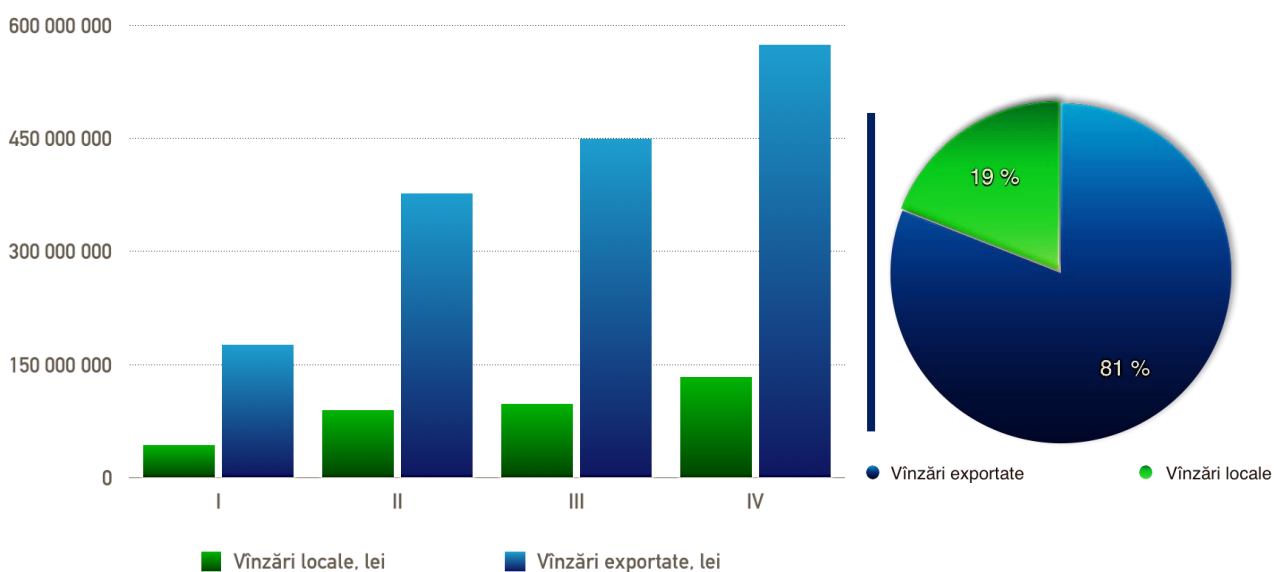
Astfel, costul vânzărilor atinge cota de 69,5% din venitul total a companiilor, și ca rezultat profitul companiilor constituie 30,5%.

Creșterea neuniformă a exporturilor și a vânzărilor locale se datorează inclusiv numărului și dimensiunii companiilor din punct de vedere a rentabilității, care au obținut statutul de rezident în fiecare din perioadele examinate.

Spre exemplu, în trimestrul II numărul de rezidenți a crescut cu 39%, în trim. III - cu 31%, iar în trim. IV - cu 22%.

Cu toate acestea, raportul dintre veniturile din export și vânzări locale este de 4,32.

Dinamica creșterii vânzărilor locale și exportate ale rezidenților Parcului

Raportul dat în favoarea vânzărilor exportate denotă un nivel sporit al cererii pe piața mondială la serviciile generate de rezidenții "Moldova IT Park", precum și capacitatea companiilor de a furniza un volum semnificativ al acestora pe piața externă.

Acest fapt se datorează inclusiv costurilor competitive bazate pe: costul forței de muncă, costurile operaționale scăzute, mediul de afaceri atractiv, și facilitățile oferite de noul regimul fiscal.

Această creștere contribuie concomitent la sporirea vizibilității companiilor locale precum și a Republicii Moldova pe piața internațională, ceea ce duce la dezvoltarea sectorului prin infuziunea investițiilor străine în sectorul IT și alte sectoare ale economiei, atragerea noilor clienți/beneficiari ai serviciilor/produselor locale, know-how și transferul tehnologic.

Mărimea pieței locale nu asigură volum similar de vânzări, fiind relativ mică pentru a genera solicitări și cerințe similare celor internaționale pe domeniul tehnologiilor informaționale.

În același timp, creșterea vânzărilor locale denotă atractivitatea serviciilor și produselor din domeniul IT pe piața internă, iar cifra vânzărilor locale este semnificativă.

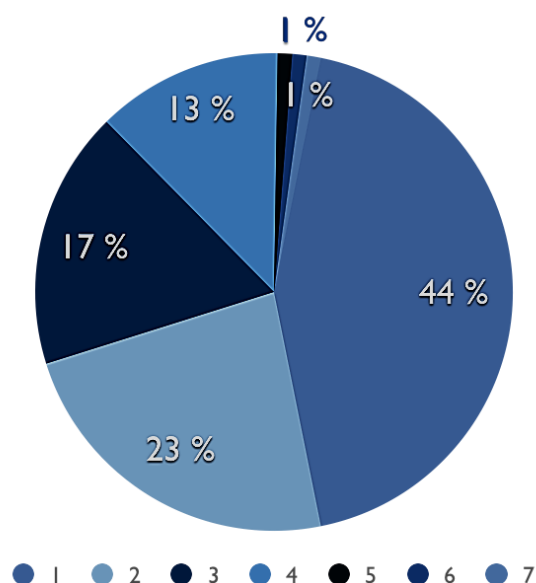
Rezidenții "Moldova IT Park" își desfășoară principalele activități în conformitate cu articolul 8 din Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.

Numărul genurilor de activitate s-a extins la 14, permițând companiilor să descopere noi direcții de dezvoltare, iar Parcului să atragă noi jucători pe piață și să asigure ciclul integru necesar pentru lansarea produselor inovative.

Analiza genurilor de activitate ale rezidenților Parcului denotă că următoarele activități au înregistrat cel mai mare volum de export:

1. activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client) (62.01) – **690,1 mln lei;**
2. alte activități de servicii în tehnologia informației (62.09) – **367,3 mln lei;**
3. activități de consultanță în tehnologia informației (62.02) – **285,6 mln lei;**
4. prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe (63.11) – **166,2 mln lei;**
5. activități de editare a altor produse software (58.29) – **22,4 mln lei;**
6. activități ale portalurilor web (63.12) – **17,4 mln lei;**
7. activități de management (gestiune și exploatare) a mijloacelor de calcul (62.03) – **7,1 mln lei.**

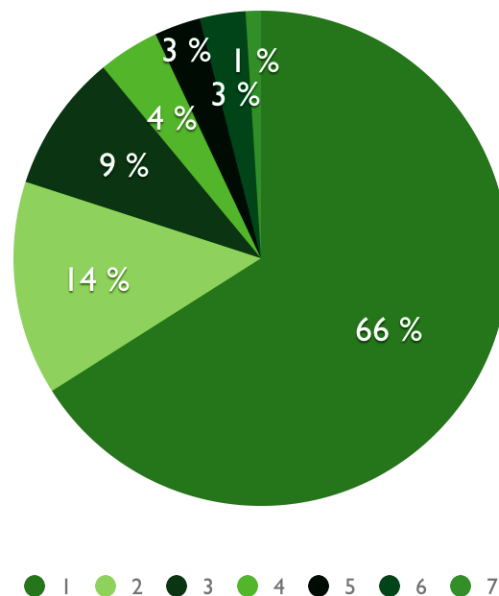
Vânzările exportate după genuri de activitate

Analiza datelor aferente vânzărilor locale ale rezidenților a demonstrat că următoarele genuri de activități înregistrează cel mai mare volum de vânzări pe piața internă:

1. activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client) (62.01) – **233,1 mln lei;**
2. alte activități de servicii în tehnologia informației (62.09) – **51,2 mln lei;**
3. prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe (63.11) – **29,6 mln lei;**
4. activități de management (gestiune și exploatare) a mijloacelor de calcul (62.03) – **13,8 mln lei;**
5. activități de editare a altor produse software (58.29) – **12,9 mln lei;**
6. activități de consultanță în tehnologia informației (62.02) – **10,1 mln lei;**
7. activități de editare a jocurilor de calculator (58.21) – **2,0 mln lei.**

Vânzări locale după genuri de activitate

Conform datelor prezentate cea mai mare cerere și, în consecință, cel mai mare venit parvine din elaborarea produselor de program orientate spre client, atât la nivel local cât și internațional. Aceasta este urmată de alte activități ale tehnologiei informației. Rezultatul dat demonstrează un interes sporit față de aceste tipuri de activități și un răspuns al companiilor locale la cererea crescută.

Angajații rezidenților „Moldova IT Park” în cifre

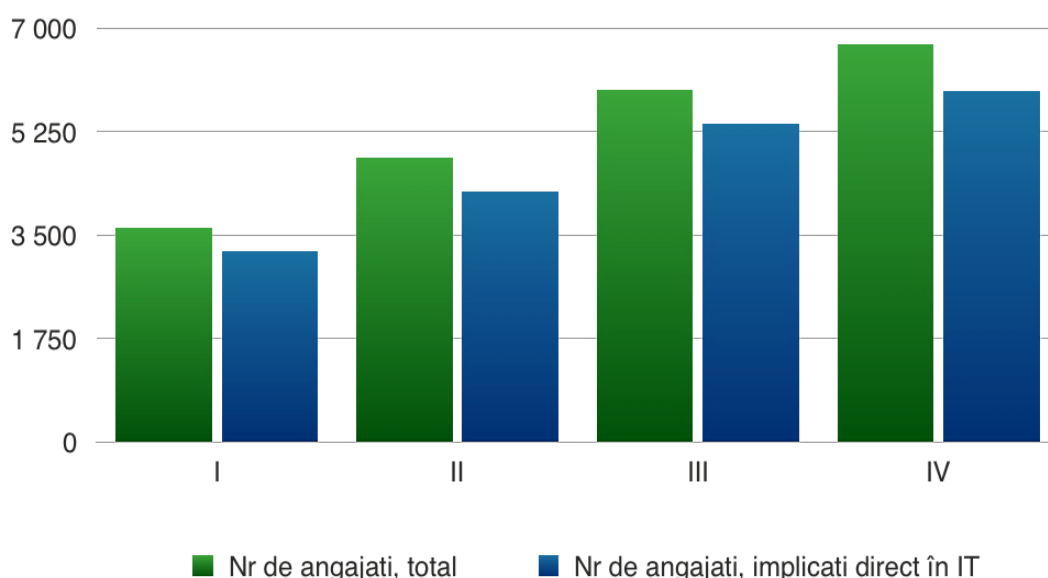
Creșterea considerabilă a sectorului tehnologiei informației este dependentă de capitalul uman calificat. Astfel, rezidenții "Moldova IT Park" au înregistrat un număr total de 6.739 angajați în anul 2018.

Conform datelor indicate în rapoartele pentru ultimul trimestru, la sfârșitul anului 2018, numărul angajaților

rezidenților Parcului, implicați direct în desfășurarea activităților prevăzute de Legea nr. 77/2016, a atins 5.935 persoane.

Acest indicator demonstrează creșterea numărului de angajați implicați direct în desfășurarea activităților prevăzute de Legea nr. 77/2016 față de primul trimestru al anului 2018 cu 83%.

Numărul total al angajaților rezidenților Parcului, și a celor implicați direct în desfășurarea activităților prevăzute în Legea nr. 77/2016

Creșterea numărului de angajați în cadrul Parcului este direct proporțională numărului companiilor rezidente și mărimii acestora.

Din data aderării la "Moldova IT Park", 30 de companii au înregistrat o creștere semnificativă a numărului de salariați, care au însumat în total cca 320 angajați.

Astfel, creșterea numărului de angajați demonstrează relevanța noii politici fiscale pentru acest sector.

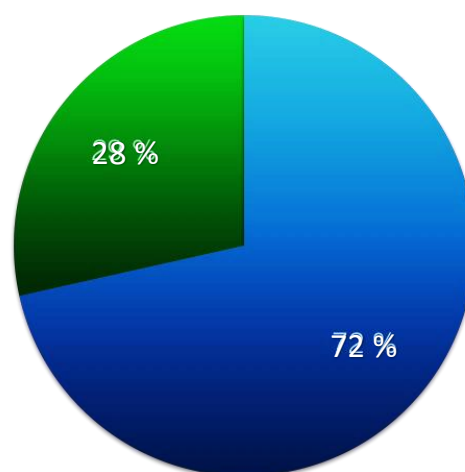
În cadrul analizei datelor oferite de companii, a fost înregistrată o diferență semnificativă între numărul de salariați – bărbați și femei.

În ultimul trimestru au fost înregistrați 4.246 bărbați și 1.689 femei implicate în desfășurarea activităților prevăzute în art.8 din Legea nr.77/2016.

În urma analizei s-a constatat că, numărul de femei este de 2,5 ori mai mic decât numărul de bărbați.

Odată cu creșterea numărului de companii înregistrate în Parc crește și numărul de angajați, menținând-se aceeași proporție – 1/3.

Raportul dintre numărul de bărbați și femei (angajați) implicați direct în desfășurarea activităților prevăzute în art.8 din Legea nr.77/2016.

● Bărbați   ● Femei

Totodată, rezidența în Parc oferă nu doar facilități aferente scutirii angajaților de plata impozitului pe venit, dar și posibilitatea atragerii resurselor umane calificate din străinătate.

În acest context, în scopul oferirii rezidenților Parcului mai multe resurse și pentru a simplifica procesele de atragere a specialiștilor calificați din alte țări, a fost lansată o nouă inițiativă guvernamentală în beneficiul rezidenților – Programul "IT Visa".

Programul "IT Visa"

În prezent, "Moldova IT Park" înregistrează un interes sporit, atât din partea investitorilor străini, cât și din partea specialiștilor străini, ce se datorează facilităților acordate companiilor din sectorul tehnologiei informației.

În acest scop, Ministerul Economiei și Infrastructurii a creat și a lansat programul „IT Visa”, care vine cu un beneficiu adițional, oferind pentru cetățenii străini un regim simplificat de obținere, a permisului de ședere provizoriu.

La data de 31.12.2018, 45 angajați ai rezidenților Parcului sunt cetățeni străini sau apatrizi, care sunt implicați direct în desfășurarea activităților permise în Parc.

Din aceștia, 14 angajați, dintre care 9 manageri în domeniu IT și 5 specialiști IT, au beneficiat de programul „IT Visa”, dedicat exclusiv rezidenților Parcului.

Astfel, au fost atrași specialiști din: Rusia (3), Germania (1), Belgia (1), Turcia (1), Austria (1), Australia (1), Olanda (1), Marea Britanie (2), Lituania (1), Franța (1), Ucraina (1).

Procesul de aplicare la facilitățile oferite de acest program a fost simplificat la 5 pași:

01 Remite setul de documente în adresa Ministerului Economiei și Infrastructurii

Dosarul se transmite în format electronic la adresa secretarului Comisiei MEI: isae.spinu@mei.gov.md (+373 60436062)

02 Depune la BMA dosarul de aplicare pentru dreptul de ședere provizoriu ce include :

- + demers tipizat (disponibil pe bma.gov.md)
- + pașaportul național în original și în copie
- + documente dovadă a spațiului de locuit și a asigurării medicale
- + contract de prestări servicii
- + cazierul judiciar tradus și legalizat de autoritățile statului a cărui cetățenie străinul o deține*

* în cazul șederii de cel puțin 2 ani într-o altă țară, se prezintă cazierul judiciar eliberat de statul de reședință, tradus și legalizat, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere.

* în cazul prelungirii dreptului de ședere, nu se prezintă cazierului judiciar, anexându-se copia permisului de ședere.

03 Pregătește setul de documente pentru Comisia Ministerului Economiei și Infrastructurii ce include:

- + demersul privind intenția de a invita una sau mai multe persoane (*conform modelului*)
- + copia actelor de identitate ale persoanei
- + copia actelor ce confirmă calificarea și/sau certificarea persoanei
- + consimțământul cu privire la vizualizarea și verificarea datelor cu caracter personal (*conform modelului*).

04 Obține copia avizului Comisiei MEI remis, cu titlu de recomandare, în adresa Biroului Migrație și Azil (BMA)

05 Obține dreptul de ședere provizoriu de:
4 ani - pentru manageri în domeniu IT
2 ani - pentru specialiști IT
* cu posibilitatea prelungirii

Programul „IT Visa” oferă suportul necesar sporirii capacităților rezidenților și suplinirii capitalului uman cu calificările necesare pentru a răspunde la cerea crescândă pe piața IT și sporirii competitivității rezidenților pe plan regional.

Dinamica creșterii salariilor în sectorul IT

Dezvoltarea sectorului IT este caracterizată printr-o dependență sporită de resursele umane calificate în domeniu.

Profilul companiei, produsele dezvoltate/serviciile prestate de aceasta și tehnologiile folosite în proces dictează tipul și specializarea angajaților acesteia.

Astfel, resursele de muncă calificate prezintă o cotă semnificativă din costurile suportate de companie, aceasta fiind mai puțin dependentă de costurile tipice (materie primă, infrastructură, etc.) aferente afacerilor din alte domenii.

În acest context, sporirea competitivității și acapararea unei cote de piață mai mare implică pentru companii eforturi sporite în oferirea unui salariu și condițiilor de muncă atractive angajaților săi.

Din datele obținute pe parcursul anului 2018, poate fi constatat că indicatorul salariului mediu al angajaților rezidenților Parcului a înregistrat o creștere, totuși demonstrând o dinamică instabilă ce poate fi observată în tabelul de mai jos.

Trimestrul	Salariul mediu
Trim. I	21.991
Trim. II	24.068
Trim. III	23.263
Trim. IV	27.906

Salariul mediu a crescut cu 26,9% de la începutul anului

În trimestrul III a fost înregistrată o scădere a salariului mediu al angajaților ce se datorează aderării la Parc a unui număr mare de întreprinderi mici și mijlocii.

Totodată, în trimestrul IV, a fost înregistrată o creștere semnificativă a salariilor în comparație cu perioada precedentă atingând valoarea de 27.906 lei lunar.

Această sumă reprezintă atât salariile stabilite în contractele individuale de muncă, cât și bonusurile, premiile și alte plăți în favoarea angajaților.

Indicatorul dat variază în dependență de numărul și mărimea companiilor care aderă la Parc, însă cert rămâne faptul că salariul mediu în acest sector este unul din cele mai mari din economia națională și tinde să crească.

V Rezultatele verificării anuale a rezidenților “Moldova IT Park”

În conformitate cu art.18 din Legea nr. 77/2016, rezidenții “Moldova IT Park” au obligațiunea de a efectua o verificare anuală a corespunderii condițiilor necesare pentru obținerea și menținerea statutului de rezident al parcului pentru tehnologia informației.

Verificarea anuală se referă la companiile rezidente care au beneficiat de noul regim fiscal în decursul a cel puțin o lună din anul fiscal.

Altfel spus, companiile ce au aderat la Parc până în luna decembrie 2018 urmau să prezinte, până în data de 15 martie 2019, rapoartele de verificare pe criteriile prestabilite în Decizia nr.1 a Administrației Parcului.

Termenul limită oferă posibilitate companiilor ce identifică neconformități sau erori operaționale să le înlăture, fără a suporta careva penalități, iar Administrației Parcului să efectueze recalculul cotizațiilor pentru anul 2018 și să închidă anul financiar în conformitate cu prevederile legislației fiscale.

Astfel, în termenul prestabilit, au fost recepționate rapoarte de la 279 companii rezidente din 297, obligate să prezinte rezultatele verificării, ceea ce constituie o rată de conformare cu prevederile legislative de 94%.

Numărul total al societăților de audit care au efectuat acest tip de verificare este de 45 entități.

Din numărul analizat de companii rezidente, 9 companii nu au înregistrat venituri.

Toate companiile, care au trecut verificarea, au obținut rezultate pozitive de conformitate pe criteriile supuse verificării.

În baza rezultatelor recepționate, companiile rezidente nu se află în proces de lichidare și își desfășoară activitățile de antreprenariat pe teritoriul Republicii Moldova.

Din numărul total de entități raportoare, 122 companii și-au modificat adresa juridică, au înregistrat subdiviziuni sau au schimbat administratorul.

Aceste modificări urmează a fi introduse în Registrul de evidență al rezidenților parcului și făcute publice pe pagina web al Parcului www.moldovaitpark.md.

Principalul criteriu de verificare necesar dobândirii și menținerii statutului de rezident al Parcului reprezintă desfășurarea, drept activitate principală, a unei sau mai multe activități prevăzute în art. 8 din Legea nr. 77/2016.

Verificarea a constatat că, toate entitățile economice au îndeplinit această cerință, generând 70% sau mai mult din venituri din activitatea principală, cu excepția celor 9 companii care nu au înregistrat venit. Ponderea minimă din venitul anual, înregistrată de rezidenți în acest sens, este de 70%.

Cota procentuală a celor mai solicitate genuri de activitate proporțional veniturilor generate de rezidenți este:

Cod	Gen de activitate	Cota
(62.01)	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client)	57,24 %
(63.11)	Prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe	12,20 %
(62.02)	Activități de consultanță în tehnologia informației	10,03 %
(62.09)	Alte activități de servicii în tehnologia informației	4,12 %
(58.29)	Activități de editare a altor produse software	3,84 %
(74.10)	Activități de design specializat, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță	3,23 %
(62.03)	Activități de management (gestiune și exploatare) al mijloacelor de calcul	2,76 %
(59.12)	Activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță	2,25 %
(58.21)	Activități de editare a jocurilor de calculator	2,08 %
(63.12)	Activități ale portalurilor web	1,69 %
(85.59)	Alte forme de învățământ n.c.a., limitate la instruirea în domeniul calculatoarelor	0,56 %

Venitul real al 279 companii rezidente, înregistrat pe parcursul anului 2018, constituie 2.230.039.457 lei, acesta depășind suma veniturilor prognozată cu cca 27%.

Această creștere se datorează faptului că, 164 companii au obținut venit cu 598.469.439 lei mai mare decât cel prognozată la începutul anului 2018.

La rândul său, venitul prognozată al celor 279 companii rezidente raportoare a fost de 1.756.044.109 lei.

Astfel, venitul obținut de companiile rezidente în perioada aflării în Parc constituie 85,5% din venitul total anual al rezidenților, atingând valoarea de 1.906.712.842 lei

În formă de impozit unic al celor 279 companii raportoare, aceste cifre rezultă într-o contribuție de 133.469.899 lei, cu o posibilă majorare al acestui indicator ce se datorează celor 30% din salariu mediu pe economie*nr.de angajați.

Venitul real a depășit cel prognozată cu cca 27%

Este de remarcat că, perioada de timp necesară obținerii rezultatului verificării, a variat de la 1 la 61 de zile calendaristice, în medie fiind 12 zile calendaristice.

Timpul necesar pentru verificare depinde de o serie de factori, inclusiv: încheierea la timp a contractului cu societatea de audit, calitatea și corectitudinea evidenței contabile a rezidentului, numărul de contracte curente a societății de audit, numărul de contracte și parteneri ai companiei rezidente.

Ținând cont de caracterul unic al acestui exercițiu, partea intangibilă a procesului, nereflectată în rezultatele obținute pe criteriile de verificare, a fost evaluată în baza unui chestionar generat drept rezultat al celor mai frecvente subiecte abordate de rezidenți în procesul prezentării rapoartelor de verificare.

La sondaj au participat 55 rezidenți care au decis benevol să partajeze experiența.

Rezultatele obținute au demonstrat că, 84% din respondenți au optat pentru un audit pe criterii convenite iar 16% pentru audit financiar complex.

Politica de stabilire a prețurilor companiilor de audit a depins proporțional de tipul verificării pentru care au optat companiile și respectiv volumul de lucru care urma a fi efectuat, suplimentar la șirul de factori enumerat anterior.

Costurile suportate de companiile rezidente respondente pentru verificarea desfășurată au variat de la 2.000 la 77.940 lei.

Indicatorul mediu privind accesibilitatea prețului pentru rezidenți a fost de 3,6 din 5 ceea ce remarcă un preț acceptabil pentru rezidenți.

În același timp, pentru 69% din respondenți, această verificare a fost utilă și a servit la detectarea erorilor și a neconcordanțelor legate, în special, de schimbarea regimului fiscal.

Concluzii

Totalizarea rezultatelor de activitate în anul 2018 a confirmat volatilitatea și dinamismul pieței de tehnologii informaționale și a întrecut cu mult chiar și cele mai optimiste prognoze de dezvoltare a „Moldova IT Park”.

Cu un număr de 339 de companii rezidente în anul 2018, Parcul a atins practic cifra prognozată de 400 de rezidenți ce urma a fi atinsă în 10 ani conform studiului de fezabilitate efectuat.

Acest fapt denotă că inițiativa inovativă de creare a Parcului a generat un interes major al companiilor din sector atât la nivel național cât și internațional, devenind un catalizator al investițiilor străine în economia națională.

Creșterea interesului din partea investitorilor străini ce se datorează ratei scăzute de impozitare, nivelului ridicat de calificare a forței de muncă și costurilor operaționale relativ mici, s-a soldat cu un număr de 96 rezidenți cu capital străin din 27 țări.

Fluxul de investiții străine afectează în mod direct dezvoltarea atât a sectorului, cât și a economie, permițând extinderea oportunităților pentru antreprenorii locali de a crea noi parteneriate și împărtăși experiențe, ceea ce sporește competitivitatea produselor locale pe piața regională și internațională.

În același timp, facilitățile oferite sectorului IT și activităților conexe au impulsinat substanțial climatul

antreprenorial, fiind înregistrate 94 companii nou create în anul 2018.

Un mediu mai competitiv creat în astfel de condiții, la rândul său, impulsionează dezvoltarea ecosistemului de inovare cu accent pe cercetare și dezvoltare, inițiative inovative și soluții inteligente.

Impactul pozitiv asupra activității antreprenoriale a rezidenților este conturat de sporirea venitului total al companiilor rezidente comparativ cu cel prognozat cu cca 27%.

Dinamica creșterii înregistrată pe parcursul anului 2018 se păstrează și în cifrele prognozate pentru anul 2019.

Astfel, venitul prognozat ale tuturor rezidenților pentru anul 2019 crește cu 42% comparativ cu venitul prognozat pentru anul precedent, atingând valoarea de 2,6 miliarde lei.

Totodată, datorită condițiilor favorabile prevăzute pentru angajații rezidenților parcului, a fost înregistrată o creștere a remunerărilor financiare în acest sector cu impact asupra interesului specialiștilor IT de a activa pe piața locală.

Rezultatele înregistrate justifică importanța „Moldova IT Park” drept nucleu al cluster-ului IT din Moldova. Acest potențial urmează a fi valorificat printr-o serie de optimizări a proceselor operaționale, setarea unui model colaborativ eficient și consolidarea poziției și vizibilității Parcului și a rezidenților săi pe plan regional și internațional.